

В статті обосновані науково-методическіе основи по использованию инновационных технологий будущими воспитателями детей дошкольного возраста в условиях модернизации учебного процесса высшего учебного заведения. Проанализирован опыт учебных заведений, который свидетельствует о возможности использования инновационных технологий во всех звеньях учебно-воспитательного процесса. Обоснованы выводы из описанного исследования и перспективы дальнейших исследований в данном направлении.

Ключевые слова: инновационные технологии, информационная культура, информационная компетентность, модернизация учебного процесса.

The article substantiates scientific and methodological bases regarding the use of innovative technology by future nursery teachers under conditions of modernization of educational process of higher educational establishment. It analyses the experience of educational institutions that witnesses about possibilities of the use of innovative technology in all sections of educational process. It studies types and methods of the use of innovative technology under conditions of higher educational establishment's educational process' modernization. It defines theoretical foundations of issue regarding information technology implementation into education, main purpose and tasks of means and methods of the use of innovative technology by future nursery teachers under conditions of modernization of educational process of higher educational establishment. There are presented new requirements to future specialists of preschool education in the area of competence enhance. There are distinguished types of educational classes with the use of innovative technology. Methodology of multimedia technology application during classes was demonstrated. There is presented the method of development of lecture course with the use of innovative technology in higher educational establishments. The article substantiates conclusions of described study and perspectives of further exploration in this direction.

Key words: innovative technology, information culture, information competence, modernization of educational process.

УДК 378:373.2.011.3-057.87:37.041

DOI 10.31339/2413-3329-2018-2(8)-128-131

Черепаня Наталія Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,

Русин Надія Михайлівна,

старший викладач,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті визначено суть понять «готовність», «готовність до самоосвіти». Розкрито підходи формування готовності майбутніх вихователів до самоосвітньої діяльності, проаналізовано компоненти в структурі готовності вихователів до самостійної роботи.

Ключові слова: вихователь, готовність, самоосвіта, самоосвітня діяльність.

Постановка проблеми. Організація самоосвітньої діяльності в процесі навчання у ЗВО є показником сучасного, досить високого рівня системи освіти. Без уваги до самоосвіти як одного з основних елементів процесу навчання у вищій школі у наш час неможливо підготувати висококваліфікованих фахівців. Основний резерв підвищення ефективності процесу навчання і якості підготовки майбутніх вихователів необхідно шукати в раціональній організації навчального процесу. Завдання формування в суб'єктів навчання готовності до безперервної самоосвіти вимагає включення самоосвіти в навчальний процес як об'єктивного необхідного виду роботи. Це не нав'язування додаткової, позапрограмної роботи, а зміна характеру навчальної роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження окремих аспектів готовності до професійно-педагогічного самовдосконалення та шляхів її формування перебувало в центрі уваги багатьох вчених: у контексті вивчення готовності майбутніх педагогів до професійного саморозвитку (Т. Тихонова, Т. Степанова, М. Костенко); самоосвіти (Ю. Калугін, О. Малихін, І. Наумченко); самовиховання (С. Єлканов, О. Кучерявий, Л. Рувінський); мотивації професійного самовдосконалення педагога (Б. Кондратюк, О. Борденюк).

Мета статті: розкрити підходи до формування готовності майбутніх вихователів до самоосвітньої діяльності.

Результати дослідження. Готовність до самоосвіти – одна з складних властивостей особистості, в структурі якої можна виділити такі компоненти: рівень наявності усвідомленої потреби в самоосвітній діяльності, її мотиви, наявність початкової бази професійних знань, сформованість самоосвітніх умінь і навичок, становлення (засобам) самоосвіти, самостійність у організації цього виду діяльності. Самоосвіта стимулюється метою, ідеєю, що стала надбанням людини й тими засобами, що засвоєні в процесі спільної діяльності з людьми.

Під готовністю до самоосвіти ми розуміємо стан суб'єкта самоосвіти, що характеризується як позитивним відношенням до самоосвіти, так і практичним оволодінням цього процесу. Готовність до самоосвіти може бути описана структурно (когнітивний, особистісний і операційно-дійовий компоненти) і рівнево(високий, середній, низький рівень готовності до самоосвіти). Розглядаючи готовність до самоосвіти в сучасному інформаційному середовищі як інтеграційну міру сформованості узагальнених характеристик особистості (обізнаність, свідомість, дієвість і умілість), успіх становлення якого залежить від успішності становлення кожної з її складових, необхідно виділити можливість цілісної дії з боку педагогів, мета якої не формування «завершеного фахівця», а розвиток в ньому здібності до постійного самостійного пошуку інформації, стимулювання творчості й особливо творчого мислення [1, с. 18].

На початковому етапі свого розвитку самоосвіта є ситуативною, стихійною, неусвідомлюваною активністю, що виникає на основі орієнтовного рефлексу. Вона носить нецілеспрямований, несистематичний характер і самим суб'єктом нерідко не усвідомлюється і не контролюється. Таке пізнання нерідко характеризується дифузністю інтересів, відсутністю чіткої спрямованості на певний предмет або сферу знань. Спонукачами такої активності є стихійно виникаючі чинники зовнішнього середовища, що породжують мимовільну увагу й ситуативний інтерес.

На наступному етапі ця активність набуває зовнішньої детермінації, виконується під дією зовнішніх чинників, зокрема, під впливом педагога й набуває деякої цілеспрямованості (але при цьому мета задається ззовні й може не усвідомлюватися самою особою), систематичності (також під зовнішнім управлінням). Така самоосвіта характеризується екстринсивною (зовнішньою) мотивацією, спонукається вимогою педагога (у разі самоосвіти фахівця – вимогою керівництва або необхідністю практики професійної діяльності). Надалі відбувається наростання

суб'єктності, цілеспрямованості самоосвітньої активності, її самоврядності; вона набуває якості діяльності.

На етапі самоосвітньої діяльності процес пізнання стає повністю самостійним, тобто в ньому присутні як самоврядність, так і внутрішня детермінація, яка виявляється у внутрішній мотивації пізнавального процесу. Така самоосвітня діяльність також знаходиться в процесі розвитку, причому, тим показником, який характеризує перехід самоосвітньої діяльності від одного рівня до іншого, є мотивація [1, с. 19].

Відповідно до науково-функціональної класифікації видів діяльності, розвиток самоосвітньої діяльності можна представити у вигляді послідовних рівнів взаємодії, самоствердження, перетворення, пізнання, самовираження, служіння, що змінюють один одного. На рівні взаємодії самоосвіта стає внутрішньо вмотивованою й спонукається бажанням брати участь у груповій роботі, бажанням знаходитися в крузі однолітків, стати цікавим співбесідником, досягти загальної ерудованості. На даному рівні самоосвітня діяльність нерідко набуває колективних форм (гурток, клуб, об'єднання за інтересами, наукове студентське об'єднання), але участь в таких об'єднаннях диктується, головним чином, бажанням спілкуватися й взаємодіяти з іншими студентами. На рівні самоствердження самоосвітня діяльність мотивується репутацією, здійснюється за мотивами статусу кращого студента в групі, відмінника, з бажання зайняти вище положення серед колег, заслужити суспільне визнання. У роботі гуртків і об'єднань такі студенти, як правило, прагнуть отримати лідируючі позиції. Нерідко студенти беруть участь у науково-дослідній роботі, переслідуючи мету зайняти певне положення в групі, набути авторитет серед однолітків або пошану викладачів [4, с. 55]. На рівні перетворення основними мотивами здійснення самоосвітньої діяльності стають мотиви підготовки до професійної діяльності або її вдосконалення, бажання стати хорошим фахівцем, отримати вигіднішу й високо оплачувану роботу, стати конкурентоздатним на ринку праці. Студенти в даному випадку виявляють явну перевагу до тих сфер знань, які, на їх думку, мають безпосереднє відношення до майбутньої професії.

На рівні пізнання самоосвітня діяльність спонукається, перш за все, пізнавальною потребою і пізнавальним інтересом, причому це вже не ситуативний інтерес, викликаний цікавістю предмету, використанням ігрових і наочних прийомів. Такий пізнавальний інтерес відрізняється стійкістю й глибиною. Пізнавальна потреба є ненасичуваною; людина ставить питання, знаходить на них відповіді, і кожна знайдена відповідь породжує все нові запитання. Діяльність пізнання при цьому супроводжується позитивними емоціями.

На рівні самовираження самоосвітня діяльність відрізняється творчим характером, набуває рис наукової діяльності. Участь у науковій роботі на даному рівні мотивується не стільки бажанням проявити себе й придбати хорошу позитивну репутацію, скільки прагненням реалізувати свій особистісний потенціал, потребою в творчості. Сама наукова робота набуває творчого характеру, характеризується науковою новизною досліджень.

На рівні служіння самоосвітню діяльність спонукають мотиви служіння, пов'язані з бажанням приносити користь своєму найближчому оточенню й суспільству в цілому, бажанням удосконалити, поліпшити стан справ за допомогою своєї діяльності. Така діяльність керується вищими цінностями й присвячена служінню суспільству або пошуку істини [4, с. 56].

Самостійна робота розглядається як вищий рівень навчальної діяльності, що зумовлюється індивідуально-психологічними та особистісними особливостями студента як її суб'єкта. Організація самостійної роботи передбачає необхідність готовності до неї самого студента як суб'єкта цієї форми діяльності. Проблема загальної готовності до навчальної діяльності включає в себе проблему формування психологічної готовності студента до самостійної роботи, розвитку бажання та вміння навчатися. Підготовленість до самостійної діяльності виявляється в конкретних

знаннях, уміннях і навичках, потрібних для засвоєння необхідного матеріалу.

Аналіз літератури дозволив також з'ясувати зовнішні та внутрішні умови, які обумовлюють готовність до певного виду діяльності. Серед них найвпливовішими для самостійної роботи студентів у процесі навчання є: зміст та рівень складності завдань, новизна, творчий характер діяльності; обставини та умови діяльності; особливості стимулювання дій та результатів; мотивація, прагнення досягнення певного результату; прогнозування успішності своїх дій; самооцінка; нервово-психічний стан, стан здоров'я, фізичне самопочуття; особистий досвід мобілізації сил для розв'язання складних завдань; рівень самоконтролю, вміння створити оптимальні внутрішні умови для діяльності; відповідність схильностей та здібностей людини характеру обраної діяльності [3, с. 8].

В структурі готовності майбутніх вихователів до самоосвітньої роботи виділяють такі компоненти, як: мотиваційний; орієнтаційний; пізнавально-операційний; емоційно-вольовий; психофізіологічний; оцінюючий. Розкриємо суть кожного з цих компонентів [3, с. 9].

Мотиваційний компонент включає в себе професійні установки, інтереси, прагнення займатися педагогічною роботою. Його основою є професійно-педагогічна спрямованість (особисте прагнення людини застосувати свої знання в обраній професійній сфері), в якій виражається позитивне ставлення до професії, прихильність та інтерес до неї, бажання вдосконалити свою фахову підготовку.

Орієнтаційний компонент – це ціннісно-професійні орієнтації, в основі яких лежать педагогічні ідеали, погляди, принципи, переконання, готовність діяти відповідно до них. Ядро орієнтаційного компонента – ціннісні орієнтації особистості, глибина професійно-педагогічного світогляду. До його основних структурних одиниць відносяться узагальнені професійні знання, погляди, переконання, принципи і готовність діяти в практичних ситуаціях відповідно до них [3, с.9]. Орієнтаційний аспект є важливою характеристикою психологічної готовності до професійної діяльності, а тому весь навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі треба будувати таким чином, щоб усі форми роботи сприяли формуванню у студентів відповідальності, професійної етики, уміння доводити розумні вимоги до логічного кінця, співвідносити їх з можливостями тих, кому вони адресовані.

До пізнавально-операційного аспекту психологічної готовності належать професійна спрямованість уваги, уявлень, сприймання, пам'яті, педагогічне мислення, педагогічні здібності, знання, дії, операції і заходи, необхідні для успішного здійснення професійної діяльності [3, с.9]. Серед якостей пізнавально-операційного компонента готовності значне місце обіймає педагогічне мислення. Воно виявляється в умінні виявити педагогічні ситуації, явища, факти, розпізнати, змодельовати їх, спрогнозувати можливі наслідки. А для цього майбутньому соціальному педагогу необхідний високий рівень теоретичних знань, творче мислення і ґрунтовний багаж загальної культури. Емоційно-вольовий компонент психологічної готовності – почуття, вольові процеси, що забезпечують успішний перебіг і результативність діяльності педагога; емоційний тонус, емоційна сприйнятливість, цілеспрямованість, самовладання, наполегливість, ініціативність, рішучість, самостійність, самокритичність, самоконтроль.

Психофізіологічний аспект психологічної готовності складають впевнення у своїх силах, прагнення наполегливо і до кінця доводити розпочату справу, здатність вільно керувати своєю поведінкою та поведінкою інших, професійна працездатність, активність і саморегулювання, урівноваженість й витримка, рухомий темп роботи. Ці властивості і здібності забезпечують педагогу високу працездатність у виконанні професійних функцій [3, с.10].

Оцінюючий компонент передбачає самооцінку своєї професійної підготовки і відповідність процесу розв'язання

професійних завдань оптимальним педагогічним зразкам. Психологічна готовність включає в себе важливий компонент - потребу фахівця у професійному самовдосконаленні [3, с.10].

Готовність випускника ЗВО до професійної самоосвітньої діяльності складається з таких блоків:

- професійна орієнтація (готовність до професійного навчання),
- процес опанування знаннями і вміннями у руслі відповідної професії (професійна готовність),
- наявність адекватних змісту діяльності якостей особистості (особистісна готовність),
- адаптація після завершення навчання до професії (професійна адаптація) [4, с.55].

На сучасному етапі розуміння навчання як процесу управління формування особистості фахівця до самостійної роботи студентів необхідно розглядати не лише як засіб закріплення та вироблення вмінь та навичок, як спосіб розвитку творчих здібностей та професійного мислення, а насамперед як спосіб формування самостійності та активності особистості, її репродуктивних і творчих здібностей, готовності орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку теорії та практики організації навчально-пізнавальної діяльності, здатності ставити та самостійно вирішувати теоретичні та практичні завдання.

Самостійна робота є тією основою, що забезпечує саморозвиток майбутнього фахівця як компоненту становлення творчої особистості. Саме зміст психолого-педагогічної підготовки дозволяє формувати у студентів такі компоненти саморозвитку, як: самовизначення, самореалізація, самоорганізація, самореабілітація [2, с.68].

Н.Гавриш, Т. Лопухіна виокремили такі соціально-педагогічні характеристики готовності майбутнього вихователя до самоосвітньої діяльності: спрямованість на безперервну самоосвітню діяльність, перспективність, постійний пошук, осмислення та затвердження нових значень професійної педагогічної діяльності; висока адаптивність до змін у педагогічній діяльності, мобільність у застосуванні новітніх програм та технологій; готовність до свідомої корекції власної професійної діяльності, поведінки та становлення; відкритість новому досвіду, професійна активність, творча індивідуальність, готовність до розв'язання креативних завдань; самокритичність, відповідальність, доцільність; перспективність у стосунках, постійне підвищення рівня спілкування, комунікації з іншими суб'єктами взаємодії [3, с.14].

Цілком обґрунтованою є схема способів активізації творчого потенціалу особистості майбутнього вихователя, яка містить такі етапи:

- розвиток загальноінтелектуальних здібностей через застосування інтелектуальних тестів, логічних завдань, вправ творчо-комунікативного характеру, створення проєктів, логічних схем, самоаналіз власних проєктів;
- мотиваційно-діагностичний етап, на якому використовуються творчі завдання, проблемні методи, професійно-значущі матеріали;
- процесуально-творчий етап, що передбачає збільшення питомої ваги творчих завдань і вправ, підвищення пріоритету рефлексивно-творчих форм роботи, створення ситуацій дослідження проблеми, ігри-вправи на розвиток асоціативності мислення, логіки, здатності до емпатії, евристики, навчально - дослідницькі завдання;
- аналітико-рефлексивний етап реалізується через самоаналіз логіки побудови власних дій, оцінку адекватності мети та кінцевого продукту творчого завдання, оцінку можливостей досягнення кінцевого результату більш оптимальними шляхами та внесення корекції, доведення раціональності розв'язання творчого завдання та оцінку об'єктивної та суб'єктивної значущості творчого продукту [3, с.14].

Педагогічна організація самоосвітньої діяльності студентів передбачає взаємодію двох сторін освітнього процесу: студента й викладача. З боку студента необхідні самоаналіз, визначення свого

рівня знань, свого найбільш оптимального стилю учіння, прагнення до саморозвитку.

Для вирішення завдання сформованості готовності майбутніх вихователів до самоосвіти важливе значення має органічне включення самоосвітньої діяльності студентів у навчальний процес, коли зміст навчання тісно пов'язаний із сучасністю, з життям, коли майбутні вихователі яскраво бачать перспективи суспільного розвитку, розуміють важливість удосконалення науки й техніки. Для організації роботи з розвитку культури самоосвіти майбутніх фахівців дошкільної освіти важливе значення має спрямованість усього навчального процесу у ВНЗ на розвиток культури самоосвіти студентів, урахування особливостей цього процесу та його складових.

Завдання підготовки майбутніх вихователів до самоосвітньої діяльності, можна вирішити через формування в студентів прагнення й уміння задовольняти свої пізнавальні потреби та інтереси шляхом самоосвіти. Підготовка до самоосвіти полягає, насамперед, у формуванні в них психологічної потреби в знаннях [5, с. 59]. Необхідно також враховувати, що у формуванні самоосвітніх прагнень та навичок у студентів педагогічних навчальних закладів важливу роль відіграє професорсько-викладацький склад, а також куратори - наставники. На думку В. Бураяка, характер взаємодії викладача та вихованців є головною умовою, що спонукає студентів до самоосвіти. Забезпечення суб'єктно-суб'єктної взаємодії викладачів і студентів - важливий шлях формування культури самоосвіти майбутніх вихователів ЗДО.

Активізація пізнавальної діяльності є одним з важливих шляхів формування культури самоосвіти майбутніх педагогів. Провідне значення у цій роботі вчені надають активним методам навчання. За твердженням А. Вербицького, поняття «активне навчання» знаменує «перехід від регламентуючих, алгоритмізованих, програмованих форм і методів організації дидактичного процесу у вузі до розвиваючих, проблемних, дослідницьких, пошукових, які сприяють виникненню пізнавальних мотивів, інтересу до майбутньої професійної діяльності, умов для творчості і спілкування у навчанні» [5, с.60]. Особливого значення у формуванні пізнавальної активності студентів дослідники надають також проблемному навчанню, що забезпечує вихід за межі стереотипних, «штатних» ситуацій, як це відбувається у творчому процесі. Сутність проблемного навчання полягає в створенні у навчальному процесі проблемних ситуацій, розв'язання яких стимулює розвиток пізнавальної активності суб'єктів учіння, їх здібностей.

Важливе значення для формування культури самоосвіти майбутніх вихователів має забезпечення професійної спрямованості завдань. Організуючи самостійну роботу, доцільно використовувати такі завдання, які вимагають від студентів діяти у ситуаціях професійного вибору. Кожна із таких ситуацій повинна містити типову для майбутньої професійної діяльності ситуацію, відповідно до якої потрібно встановити її професійну значущість, обрати оптимальні засоби і методи мотивованого її виконання.

У науково-педагогічній літературі описані причини низького рівня саморозвитку, самоосвіти, недостатнього (низького) ціннісного відношення до саморозвитку, самовиховання у студентів: недостатня розробленість теоретичних основ такого саморозвитку, самоосвіти; не вміння студентів скористатися можливостями самостійної роботи для саморозвитку, самоосвіти; недостатній рівень розвитку самосвідомості рефлексії; відсутність реальних технологій організації процесу самоосвіти, самоудосконалення в системі вузівської освіти.

Педагогічний процес, націлений на розвиток і формування самоосвітньої діяльності студентів, повинен передбачати [5, с.60]:

- ентузіазм викладача, його зацікавленість у предметі, безперервний науковий пошук;
- різноманітність педагогічних дій, творчий характер навчання, організація групової взаємодії на заняттях, активна причетність студентів, включення в педагогічний процес дискусій, мозкових атак, рольових ігор і др.;

- створення сприятливого психологічного клімату, пошана до собистості студента, віра в його сили й здібності, високі очікування, віра в успіх, інтерес до студентів, їх талантів і здібностей, діалогічний характер взаємодії, зняття страху перед помилкою, зниження ролі оцінки;
- включення елементів самоосвіти в педагогічний процес, озброєння студентів прийомами самостійної пізнавальної діяльності, надання їм допомоги, створення ситуації успіху;
- доцільність матеріалу, що вивчається, відповідність його запитам студентів, застосовність до вибраної професії, оптимальний рівень трудності, проблемний характер;
- інформування студентів про завдання, що стоять перед ними, вимоги, про необхідні дії з їх виконання, регулярний позитивний зворотний зв'язок.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, успішне формування готовності до самоосвіти майбутніх вихователів ЗДО можливе за умов: спрямованості навчального процесу у ВНЗ на розвиток культури самоосвіти студентів, урахування обливостей цього процесу та його складових, формування у майбутніх педагогів прагнення й уміння задовольняти свої пізнавальні потреби та інтереси шляхом самоосвіти, організація навчальної взаємодії студентів і викладачів на основі суб'єкт-суб'єктного підходу, активізація пізнавальної діяльності студентів через застосування проблемних методів навчання, використання потенціалу самостійної навчальної роботи та забезпечення професійної спрямованості завдань.

Список використаних джерел

1. Буряк В. К. Умови та засоби самоосвіти студентів / В. К. Буряк // Вища школа.– 2002.– № 6.– С. 18–29.
2. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход: методическое пособие / А. А. Вербицкий. – М.: Просвещение, – 1991.– 207с.
3. Гавриш Н. В. Організація самостійної пізнавальної діяльності майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки / Н. В. Гавриш, Т. В. Лопухіна// Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія «Педагогіка і психологія».– Вип.8, ч.1.–Ялта :РВВ КГУ, 2005.– С.8–14.
4. Прокофьева М. Ю. Формування готовності до самоосвіти майбутніх учителів у процесі навчання у вузі / М. Ю. Прокофьева//Вища освіта України.– 2006.–№ 1.– С. 54-59.
5. Северіна Т. М. Формування готовності майбутніх педагогів до особистісного та професійного самовдосконалення / Т. М. Северіна // Вища школа. – 2009. –№ 2.– С.58–61.

References

1. Buryak, V.K., 2002. Umovy ta zasoby samoosvity [Conditions and means of self-education of students]. High school, 6, pp. 18-29.
2. Verbytsky, A.A. 1991. Aktivnoye obuchenye v vyshey shkole: kontekstnyy podhod [Active high school education: contextual approach]. Moscow: Enlightenment.
3. Havrysh, N.V. and T.V. Lopukhina. 2005. Orhanizatsiya samostiyanoi piznaval'noyi diyal'nosti maybutnikh pedahohiv u protsesi profesiyanoi pidhotovky [Organization of independent cognitive activity of future teachers in the process of professional training]. Problems of modern pedagogical education. Series "Pedagogy and Psychology", 8, 1, pp.8-14.
4. Prokofyeva, M.Yu., 2006. Formuvannya hotovnosti do samoosvity maybutnikh uchyteliv u protsesi navchannya u vuzi [Formation of readiness for self-education of future teachers in the process of studying in high school]. Higher education of Ukraine .1, pp. 54-59.
5. Severina, T.M., 2009. Formuvannya hotovnosti maybutnikh pedahohiv do osobystisnoho ta profesiynoho samovdoskonalennya [Formation of future teachers' readiness for personal and professional self-improvement]. Highschool, 2, pp.58-61.

В статтє определена суть понятій «готовність», «готовність к самообразованию». Раскрыто подходы формирования готовности будущих воспитателей к самообразовательной деятельности, проанализированы компоненты в структуре готовности воспитателей к самостоятельной работе.

Ключевые слова: воспитатель, готовность, самообразование, самообразовательная деятельность.

The essence of the concepts of "readiness", "readiness for self-education" has been defined in the article. The approaches of readiness formation of future educators to self-education activity have been revealed, components in the structure of preparedness of educators for independent work have been analyzed. In readiness for self-education, we understand the state of the subject of self-education, which is characterized as a positive attitude toward self-education, and the practical mastery of this process. Readiness for self-education can be described structurally (cognitive, personal, operational and active components) and level (high, average, low level of readiness for self-education). Considering the readiness for self-education in the modern information environment as an integral measure of the formation of generalized characteristics of the individual (awareness, consciousness, efficiency and ability), the success of which depends on the success of the formation of each components, it is necessary to highlight the possibility of a coherent action by teachers whose purpose is not formation of "Completed specialist", and the development of its ability to continuous independent acquisition of information, stimulation of creativity and especially creative thinking. Thus, the successful formation of readiness for self-education of future educators of SPE is possible under the following conditions: the orientation of the educational process in universities to the development of the culture of self-education of students, taking into account the peculiarities of this process and its components, the formation of the desire and ability of future educators to satisfy their cognitive needs and interests through self-education, organization of educational interaction of students and teachers on the basis of subject-subject approach, activation of cognitive activity of students through the application of problem goals of learning, independent learning capacity and provision of professional orientation tasks.

Key words: educator, readiness, self-education, self-education activity.